

907

SVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavaria 882
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y de 18 a 20 horas

SEMANARIO LITUANO "E L F A R O"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentino

Concesión 1075

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 c.

METAI IX. BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Sausio — Enero 19 d., 1939, Nr. 403

Ministerio J. Urbšio Pareiškimas

Anglų telegramų agentūra „Reuter“ paskelbė savo Kauno korespondento autorizuotą pasi-

Gen. Vigon, vienas iš nacionalistų vadų.

kalbėjimą su Lietuvos užsienių reikalų ministru J. Urbšiu. Pa-

skelbtame pasikalbėjime taip pasakyta:

„Lietuva atramą bet kokią galimybę diskutuoti, Klaipėdos reikalų reguliavimą, nelegaliu būdu. Kada prireiks, Lietuva griebis visų reikalingų priemonių savo visos teritorijos neliečiamybę ginti.

Toliau ministeris išsireiškė ta prasme, kad turint galvoje, jog esama kai kurių skirtingų nuomonių dėl Klaipėdos statuto aiškinimo, tai būtų labai pageidautina, kad visi Klaipėdos konvencijos bei statuto signatarai, k. a.: Lietuva, Anglija, Prancūzija, Italija ir Japonija, kartu su suinteresuota tuo klausimu Vokietija susirinktų ir surastų tokią definiciją, kuri būtų priimtina abiem šalim (Vokietijai ir Lietuvai).

Kaip bebūtų, — pridūrė ministeris, — Lietuva yra už pilną Klaipėdos statuto įvykdymą visoje jo apimtyje.

CHAMBERLAINAS LANKĖSI ITALIJOJ

Praeitais savaitės pabaigoje lankėsi Italijoje, Anglijos premieras Mr. Chamberlainas ir užsienių reikalų ministeris Halifaxas.

Jų tikslas buvo sutaukinti, kaip galima, Italiją su Prancūzija, kurių santykiai, paskutinių laikų žymiai pablogėjo, pradėjus italams reikalauti nekurių kolonijų Afrikoje.

Prancūzijos ministeris pirmininkas Daladieras lankėsi tose kolonijose, kur buvo entuziastiškai sutiktas vietinių gyventojų, ir kuriems pareiškė, kad jokių būdu Prancūzija neperleis jų kraštus kitų globon.

Dėl šių ir kitų pareiškimų, italai smarkiai reaguavo, ir negaudami palankių atsakymų į jų reikalavimus, pradėjo dar smarkiau atakuoti prancūzus per spaudą ir tuo būdu rengti savo žmones prie ginčo išsprendimo ginklo pagalba.

Dėl to ir susirūpino prancūzų talkininkai anglai, ir jų ministeris pirmininkas Chamberlainas iškeliavo pas Mussolini, kaip praeitais metais pas Hitlerį.

Važiudamas per Paryžių, Chamberlainas kalbėjo su Daladieru, kuris atvirai ir griežtai pasisakė prieš italų reikalavimus.

Romoje anglų ministrai buvo iškilmingai sutikti, tiek vyriausybės, tiek liaudies, bet sa-

vo pasikalbėjimuose su Mussolini ir Italijos užsienių reikalų ministru Ciano, prie jokių teigiamų rezultatų nepriėjo, nei Italijos — Prancūzijos santykių pagerinimo reikale, nei Ispanijos konflikto užbaigime.

Laike savo buvimo Romoje, ministeris Chamberlainas, kartu su savo palydovais, lankėsi Vatikane, kur buvo priimtas J. Š. Popiežiaus XI, kuris pasidžiaugė Chamberlaino geru noru ir vo-

SEKASI NACIONALISTŲ OFENSYVA KATALUNIJOJ

Prieš porą savaičių pradėta nacionalistų ofensyva Katalunijoje, Barcelonos link, sėkmingai sekasi.

Generolas Franco, steigiasi dabar užimti Barcelona ir visą Kataluniją, kad vyriausybinkams neliktų bendros sienos su Prancūzija, per kur gyvai eina ginklų, amunicijos ir masto tiekimas.

Nacionalistai greitai operuodami, jau užėmė didelį žemės plotą, kur randasi daugelis svarbių miestų tarp jų Tortosa, sosti nė Tarragona ir paskutiniu laiku Cervera. Į nacionalistų rankas taip pat pateko daug karo lauko grobio, kaip tai: tankų, šarvuotųjų, kanuolių, kulkosvaidžių ir daug kitokios kariškos amunicijos. Paimta irgi keliolika tūkstančių vyriausybinkų kareivių nelaisvėn.

Svetimų valstybių stebėtojai sprendžia, jei ofensyva eis visą

karštą darbavimosi taikos išlaikymo Europoje.

Pagaliau Chamberlainas grįžo Londonon, kur ministerių kabineto posėdyje padarys platų referatą apie savo kelionę ir gautus rezultatus, kurių, sulig, politikos stebėtojų, visiškai nebuvo.

laiką tokiu smarkiu tempu, netrukus bus paimtas Barcelona miestas. Dabar tenais randasi,

Gen. Moscardo, vienas iš nacionalistų vadų.

netik Katalunijos vyriausybė, bet ir visos, nacionalistų neišlaisvintos Ispanijos, valdžia.

VYRIAUSYBININKAI IRGI PUOLA

Vyriausybinkai norėdami bent kiek palengvinti, arba net sustabdyti nacionalistų ofensyvą Katalunijoje, pradėjo iš savo pusės smarkų ataką Ekstremauros fronte Badajoz ir Toledo provincijose.

Jų smarkus atakas pradžioje sekėsi neblogai, nes ten esanti nacionalistų kariuomenė buvo

per silpna atlaikyti smarkius ir gerai priruoštus vyriausybinkų puolimus.

Vyriausybinkai tais savo laimėjimais, užėmė nemažai miestelių ir kaimų, bet paskutiniomis žiniomis buvo atvykus naujoms nacionalistų dalims, užpultųjų pagalbom.

STIPRŲS, ANKSTYVI ŠALČIAI

Vilniuje ir visame krašte staiga atsirado stiprūs šalčiai. Kai kur oro temperatūra buvo nukritusi net iki 25 laipsnių. Staigus ankstyvi šalčiai tiek Vilniuje, tiek provincijoje žmonėms padarė daug rūpesčių ir žalos. Nemaža žmonių nušalo rankas, ausis ir su šalde gyvulių Provincijoje, pradėjus smarkiau krenti pečius, visoje eilėje vietų kilo gaisrai. Švenčionių apskr. buvo gaisras Žibūny kaime Vilniaus - Trakų apskr. — Kaniūkų kaime. Be to, trys gaisrai buvo Dvynoz apskr.

VENGRIJA PRISIDĖJO PRIE PRIEŠKOMUNISTINIO VEIKIMO

Vokiečių oficialiuose sluogsuose patikrinta žinia, kad Vengrija prisidėjo prie prieškomunistinės sutarties, sudarytos ir pasirašytos Vokietijos, Italijos ir Japonijos.

Prisidėjimas buvo pareiškimas šio mėn. 12 d., kada Vengrijos užsienių reikalų ministeris p. Csaky, priėmė Vokietijos, Italijos ir Japonijos igaliuotuosius ministerius kurie pranešė jog jų atstovaujamos vyriausybės priėmė ministerio pareiškimus ir igaliavo kvietii Vengriją prisidėti prie prieškomunistinio veikimo.

UGNIES LIEZUVIAI KELIA NERIMĄ

Alytaus mieste yra spizo liejykla, kurioje dirbamos įvairios ūkio mašinos. Šios įmonės kamina yra žemas, tai kai užkuria krosnį, per kamino viršų visada veržiasi liepsnos didžiuliai liežuviai. Kadangi čia pat aplinkui daug yra gyvenamųjų namų, tai gyventojai dėl to nerimauja ir kartų piktinasi, kad šio reikalo iki šiol niekas nesutvarko. Įmonės savininkas tvirtina, kad dėl šio nieko pikto neįvyks.

UZMUŠTI 25 ŽMONES

Pereitais metais dėl įvairių judėjimo taisyklių nesilaikymo tiek iš pėsčiųjų pusės, tiek iš auto įvairių mašinų vairuotojų, visoje Lietuvoje per judėjimo nelaimės užmušti 25 žmonės. Tai didelis skaičius, turint galvoje nedidelį mūsų krašte auto mašinų judėjimą.

Jūrų kariško laivo „Jeanne D'Arc“ jūreiviai su savo vadovybe padeda vainikus prie gen. San Martin ir admirolo Brown paminklų.

APIE K. DUONELAITI

Šio mėnesio 12 dieną suėjo 225 metai nuo pirmojo lietuvių poeto Kristijono Duonelaitis gimimo. Šia proga paduodame 1938 — 12 — 20 d. „Aidė“ tilpusį straipsnį „Duonelaitis ir „Times“, Strazdelis ir „Czas“:

Kas yra bent, kiek susipažinęs su lietuvių literatūra, tas žino, kad poetas Kristijonas Duonelaitis pirmas iš mūsų rašytojų yra patekęs į pasaulinės literatūros istoriją. Jo poema „Metai“ yra išversta į daugelį kalbų ir laikoma klasišku veikalu. Bet Duonelaitis gyveno tokiu laiku (XVIII amžiaus antroji pusė) ir tokiose sąlygose (Rytprūsijoje), kad apie savo veikalo atspausdinimą nė nesvajotojo. Rašė, kūrė, lyg sau, lyg pasiguosdamas nepaprastai sunkioju laiku. Duonelaitis raštai išvydo pasaulį tik 1818 metais, taigi praėjus 30 metams nuo poeto mirties. Tikrai visa tai yra labai liūdina ir aiškiai rodo, kaip mūsų tauta, beširdžio likimo kamuoja, negalėjo žengti su kitomis tautomis priekiu. Kai Duonelaitis, sulaukęs gilių senatvės, užmerkė akis, o jo veikalai pateko ilgiems metams į archyvus, — visame pasaulyje jau buvo pradėta leisti ne tik savaitraščiai, bet ir dienraščiai. 1785 metais Londone pasirodė dienraštis „Times“, kuris ir iki šiol eina, šalia daugybės kitų didesnių ir mažesnių dienraščių. Štai kodėl dabar nerasite anglo, kuris neprenumeruotų nors vieno arba ir kelių dienraščių, be kurių ir dienos neapsieina.

Maždaug tuo pačiu metu, kai Duonelaitis veikalai išėjo iš spaudos, Lietuvoje nuo kaimo į kaimą vaikščiojo daugelio ponų nemėgiamas, o prastų žmonių mylimas kun. Strazdelis. Mokė žmones savo paties sukurtų dainų, blavino jaunimą, guodė vargšus gyvu dožiū.

Bet kaip ir Duonelaitis, nesulaukęs savo raštų išleidimo, o tuo pačiu metu ne tik kitos Vakarų Europos tautos, bet ir lenkai jau turėjo dienraščius, o keliolikai metų praėjus po Strazdelio mirties — Krokuvoje buvo pradėtas leisti naujas dienraštis „Czas“.

Pavydas ima, kodėl mums istorijos likimas buvo toks lietaširdis, kodėl mes tuo metu neturėjome savo dienraščių. Kur tau! Neturėjome ne tik dienraščių, bet paprasčiausio mėnesinuko reikėjo laukti keliasdešimt metų, o sulaukus, jis reikėjo nešioti slapta per sieną, slapta platinti žmonių tarpe.

Vadinasi, kai kitos tautos jau prieš šimtus metų galėjo laisvai žiūrėti, turėjo kasdieninius laikraščius, pas mus vienas kitas atsirado Duonelaitis, Strazdelis. Tai lyg pasakiški žiburiai tamsioje naktyje, kurių nieks nematė ir kuriuos žiauri audra kaip mač užgesino. Nepagerėjo sąlygos ir vėliau. Tuo būdu lietuvių tauta buvo ne tik nešviečiama, bet už švietimąsi baudžiama ir tai tuo metu, kai kitos tautos gyveno pilnutėlių kultūros gyvenimą.

Nieko tad nuostabaus, kad amžiais lietuvis, varu varomas, jėga stumiamas nuo knygos ir laikraščio ir už jo skaitymą baudžiamas, atprato nuo galvojimo, jo protas aptingo, jis nustojo tikėtis savo jėgomis, jis sutiko su likimu.

Ir kai šiandien lietuvis reikia mokyti, kai ateini prie jo, prie savo brolio, pažįstamo, prie tautiečio, turėdamas geriausius norus padėti, kai duodi jam į rankas knygą ar laikraštį, kai ragini, kad nors kartą pats susirūpintų savo likimu, kad pradėtų galvoti, tai dažnai būni nesuprastas, dažnai tau netiki, arba ir užsigrįžta.

Patyrinėjus giliau šį liūdną reiškinį, greit surandame ir jo priežastis, kurios yra ne kas kita, kaip tik amžiais susidariusi kultūrinio pobūdžio bedugnė tarp daug maža laisvai gyvenusių tautų ir mūsų tautos, kuri amžiais buvo tik išnaudojama ir už švietimąsi baudžiama. Tačiau šito fakto daugelis mūsų kaimynų nežino, daugeliui mes negalime išaiškinti, kodėl anglams leidžiant „Times“, mes net nežinojome, kad turime genialų poetą kodėl lenkams leidžiant „Czas“ mūsų baudžiaininkai tik Strazdelio dainas dainavo.

Tos mes kitataučiams neišaiškinsime, nes jie vertina mus, mūsų kultūrą, dabartinio gyvenimo mastu, nesileidami į praeitį. Taigi vien todėl negalime būti abejingi mūsų tautos reikalais, negalime tįstis paskui kitus.

Viena iš ryškiausių kultūrinio atsilikimo žymių — tai nesidomėjimas savo spauda, tai vengimas lietuviškų laikraščių, kurie visiems ir savo turiniu ir savo pigumu yra prieinami. Reikia tik nors, reikia tik praplėsti užraškomąsias nuo ilgaamžio apsnūdimo akis. O tai padaryti yra vyriausias laikas, jei norime būti sąmoninga visuomenė ir kultūringi žmonės.

GERB. SKAITYTOJAMS

Paprašius ir paraginęs per pereiną numerį SVYTURIO mieluosius skaitytojus užsimokėti už laikraščio prenumeratą ir paremti auką, buvome tikri kad neapsivilsim.

Dabar galime tai drąsiai patvirtinti nes skaitytojai jau pradėjo tvarkyti savo ir į Lietuvą siunčiamas prenumeratas, nepašykstėdami vieno-kito pezo paaukuoti.

Už tai reiškiamė širdingą padėką apsimokėjusiems ir parėmusiems ir kartu prašome neatsilyginskių tai greičiausiu laiku padaryti, bei paskatinti kitus tai padaryti.

Nuo jūs, mieli skaitytojai, priklausau laikraščio plėtojimas ir mes laukiame iš jūs tolimesnės paramos.

SVYTURIO Administracija.

LIETUVOJE

ZIAURUS UŽPUOLIMAS KLAIPĖDOS KRASTE

Pastaraisiais laikais Klaipėdos krašte daugelis lietuvių patyrė iš vokiečių pusės įžeidinėjimų ir užpuolimų. Tų nesmagumų tenka saugotis ir gintis savomis priemonėmis, nes krašto policijos nepakanka visiems triukšmadariams susekti ir sudrausti. Be to, policija, sudaryta vien iš vokiškos dvasios žmonių, nerodo ir didelio stropumo lietuvių saugime ir gynime nuo įsismaginusių vokiečių siautimo. Tačiau iki šiol užpuodinėjimai baigdavosi apšaudymais bei mažesniais ar didesniais užpuolimų sužalojimais.

Bet aistras beklant pradeda pasireikšti ir tikrai šurpūs dalykai. Jau krito pirmoji vokiečių užpuolimo gyvybės auka. Priekulės valsčiaus ūkininkas Žiobrys su savo darbininku Benu Jonušiu, atvažiuoję į Priekulę, užėjo į vieną alinę. Smuklėje Jonušys pamatė savo pažįstamą ir jį įprastu būdu pasveikino. Šis atsakė hitlerininkų pasisveikinimu (rankos pakėlimu). B. Jonušys nesisveikino naujuoju būdu. Už tai smuklėje buvę keli vyruklai pradėjo Jonušį pulti. B. Jonušys išbėgo į gatvę ir išsivijo tie vyruklai. Pasiviję gatvėje B. Jonušis baisiai sumušė ir sužalojo; pramušė smulkią kiautą, kad smegenys išstiektos. Ūkininkas Žiobrys stengėsi savo darbininką gelbėti, šaukėsi policijos pagalbos, bet neprišaukė. Vėliau atsiradęs policininkas tiek tepadarė, kad dviem piliečiams padėdė bėmiantį Jonušį nuvesti namo. B. Jonušys, tikiai po 3 valandų nuvežtas į Klaipėdos Raudonojo Kryžiaus ligoninę, pasikankinęs dar keliolika valandų pasimirė.

Benis Jonušys buvo kuklus, ramus 22 metų jaunuolis, ir jis asmeniškų priešų neturėjo. Jo mirtinas sužalojimas yra vien įkintų politiniai tautinių aistrų vaisius. Šita nekalta skaudi auka labai sujaudino Klaipėdos krašto lietuvių ir visą Lietuvos visuomenę. Ji kartu parodo, kaip jau toli yra nuėję klaipėdiškių karstui išsišokimai.

Krašto policija Jonušio užpuolikus surado ir suėmė tik tai tada, kai jų užpuolimo auka jau buvo mirusi. Suimtieji Adolfas Buchardt ir Edmundas Buschning padėti į kalėjimą ir tardomi.

PRIE MIŠKŲ GAMYBOS STINGA DARBININKŲ

Alytaus apskrityje trys urėdijos, būtent: Mokomoji, Džukų ir Varėnos šiais metais vykdė didelius miškų gamybos darbus.

Kadangi šiais metais plačiai praktikuojamas rovimas medžių kelmams, tai miškų gamybos darbams paspartinti stinga darbininkų. Labiau patyrę darbininkai uždirba į dieną per 10 Lt.

NEKAUDI NELAIMĖ MISKE

Antros girininkijoje, Vainiūnų miške, pjaunant medžius buvo grįžtančio medžio prislėgtas ir mirtinai sužalotas darbininkas Gervelis. Nelaimingajam sulaužė ranką ir galvą. Apie valandą pasilankinęs mirė. Velionis buvo dar esenas vyras ir neturėjo paliko našlę žmoną su dviem nepilnamečiais vaikais.

GERADARIS

Ukmergės apskr. Amerikos lietuvis kovarskietis Pr. Kalibatas gausiomis aukomis yra parėmęs Kovarsko atstatymą. Kalbama, kad jis iš viso įvairiems reikams yra paaukojęs iki pusės milijono litų. Prie miestelio stovi 21 metrų aukščio galekolonnis Šventųjų metų paminklas — kryžius — Pr. Kalibato auka. Jo aukomis paremtas miestelio mokykla, įstaigų statyba ir pasipuošimas; pernai gaisrininkai įsitaikė už 6000 Lt. motorinę mašiną. Retas valstietis turi tokį geradarį Pr. Kalibatą, kuris Amerikoje esąs vaistų prekybininkas.

PADOVANOJO SENU MONETŲ

Vyskupas Matulionis Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui padovanojo gana įdomių įvairių senų monetų.

LIUDVINAVIEČIAI PASIPEL- NĖ UŽ PAUKŠČIUS

Liudvinaviečiai žąsų ir ančių augintojai šiemet nemažai pasipelnė už žąsis ir antis, nes čia nemaža jų buvo užauginę.

ELEKTROS ŠVIESA ALSĖDŽIUOSE

Seniai lauktą elektros šviesą jau turime. Nors tuo tarpu miestelio centre dar tėra tik viena lempa, bet apšviečia veiks visą rinką ir miestelio ir apylinkės gyventojai labai patenkinti.

Be to, greitai laiku savivaldybė žada dar įtaisyti keletą lempų reikalingesnėse vietose. Tai didelė pažanga Alsėdžiams.

NEZINIA UŽ KĄ SUMUSĖ KAIMYNĄ

Šlepų kaime Pagėgių apskr. pas ūkin. Šurvyła atvyko kaimynai šimkus ir šudinaitis, išskivietė Šurvyła laukan ir jį sunkiai su muše. Šurvyła atvežtas į Pagėgius pas gydytoją. Dėl ko kilo mustynės, nė vienas nesako. Policija įvykį tiria.

TEBESIKRAUSTO

Žydų bėgimas iš Klaipėdos, prasidėjęs tuoj panaikinus karo stovį ir įvykus kai kuriems išsiskikimams prieš žydus, nesumažėjo, bet dar didėja. Kasdien Klaipėdos gatvėse stovi didelių sunkvežimių, kurie prikraunami baldais. Sąsąjėje su žydų bėgimu iš Klaipėdos — laikraščiuose mirgė te mirga skelbimai, kuriais siūloma pirkti įvairių baldų, knygų, patalynės ir visa kita.

— Sintautei bene bus vienintelis Lietuvoje, kur žydai sudaro la baimę mažą nuosimtį. Visame nemažame miestelyje tėra tik trys žydų šeimos.

— Nepriklausomoje Lietuvoje šiemet yra 148 ugniagesių komandos su 4786 ugniagesiais. Palyginus su 1934 m., sumažėjo trimis komandomis ir 163 ugniagesiais. Klaipėdos krašte 1934 m. buvo 38 komandos, o šiemet — 40.

— Prie kai kurių didesnių Kau no įmonių projektuojama suorganizuoti savanorių ugniagesių komandos. Pirmiausia tokios komandos bus suorganizuotos miesto centro fabrikuose.

— Valst. Mokesčių Inspekcija ligi šiol nekilnojamoji turtą perkainodavo kas 5 metai. Dabar svarstomas projektas perkaui nuoti kas 3 metais.

— Pagal Miškų D-to paruoštas naujas medžioklės nuomos sąlygas nuomininkas išnuomotame plote per sezoną gali daryti tik dvį bendras medžiokles su varikais. Vilks galima medžioti ir ruošiant vilkams bendras medžiokles. Stambių medžioklių gyvių padarytus ūkininkams nuostolius atlygina departamentas.

BBuv. majoras Hannaford, kuriam pereinų metų rugpiūčio mėnesį buvo atimtos majoro teisės, ištremiamas į Ugnies Žemę.

MOTERU SKYRIUS

Kaip atspėti žmogaus būdą

Šiuo klausymu dažnai rašo laikraščiai, spausdinamos net atskiros knygos ir ne nuostabu, nes visais laikais įvairių tautų žmonės o ypatingai jaunimas, domėjosi ir domisi žmogaus būdo spėjimu. Visa žmogaus būdo spėjimo teorija galima sakyti yra tik pramoga, nes žmogų pažinti nėra jau taip lengva. Tiesa, dažnai išorinė išvaizda gana teisingai parodo žmogaus dvasią, tačiau tikrai atspėti žmogaus dvasinį gyvenimą ir polinkius neužtenka tuo klausimu paskaityti brošiūrėlę ar laikraštyje straipsniuką; žmogaus būdą galima pažinti tik artimiausiu susigvenus, aty-džiai sekant per ilgesnį laiką ir tiriant kiekvieną smulkmeną.

Kodel šiuo klausymu daugiausiai domisi jaunimas? Jauni žmonės ruošdamiesi savistoviam gyvenimui, ypatingai kurdami šeimą, įvairiais būdais stengiasi kuo daugiausiai pažinti savo būsimąją ar būsimąją. Laimingi tie jaunuoliai kurie į vedybas žiūri šaltai ir rimtai galvodami ruošiasi, tačiau kai žiūri vienas į kitą per meilės akinius, tuomet nemato net ir labai stambių klaidų. Viena iš didžiausių klaidų yra ta, kad jaunimas per daug anksti ir labai greitai įsimyli, kas šiais laikais yra madoje. Akiai įsimylėję vienas kito klaidų nepastebi, o jau apie smulkmenas negali būti nei kalbos. Tuomet tėvų ar globėjų įspėjimai, bei vyresnių žmonių patarimai yra niekinami. Jiems atrodo: kad visi yra prieš juos nusistatę, pavydi jiems tos laimės ir ją griauna. Ir jaunuoliai,

apkvaišinti taja tariamąja meile, kuri nėra tikroji meilė bet aistra, bėga nuo tėvų, slapstai tuokiasi o silpniesiems net žudosi.

Čia aš ir noriu patiekti keletą praktiškų patarimų, kaip išsivirti gyvenimo draugą — draugę ir kaip atspėti būdą.

Žmogus kuriam manai patiktų pats save ir jungti savo gyvenimą turi būti religingas ir praktikuojantis katalikas. Ne žoras grožio žiūrėti, bet kad būtų drovingas, iš geros šeimos ir gerai išauklėtas.

Garsaus veikalo „Ben-Hur“ autorius Lew Wallace yra pasakęs: „Diktė, kuri įveikia savo tėvą, susikrimtimu pripildys savo vyro dienas“. Tą patį galima pasakyti ir apie sūnus. Sūnis kuris šiuo kėdžiai ir žiauriai apseina su savo motina, o gal kartais ir ranką prieš ją pakelia, nesuteiks laimės savo žmonai, nors ir turtingas bei gražus būtų. Tik giliai religingi, kilnios sielos ir švelnių jausmų jaunuoliai gali sukurti laimingą ir pavaldingą šeimos židinį. Tik pagal Dievo ir Bažnyčios įsakymus gyvendami galės būti laimingi, nei mokės pasitenkinti tuo ką turi ir prisitaikins prie esamų sąlygų, bei aplinkybių.

Tad jaunime, pasistenk iš arčiau pažinti katalikų tikėjimą. Ir visur atsimink kad esi katalikas ir kad savo gyvenimo žingsnius turi daryti su tikėjimo ir bažnyčios dvasia.

K. Stagnys.
Lietuva, Stakiai.

AR MEILĖ YRA LIŪDNA?

Daug yra žmonių kurie tvirtina, kad meilė yra labai liūdnas jausmas. Kad yra kažkas dramatiško, pilno nepasitikėjimo, pavydo. Vienu žodžiu atrodo, kad apie neapykantą, o ne meilę būtų kalbama.

Man rodos kad taip kalbama vien šališkai įsitikinusi, prisiskaičius vien tos minties knygų.

Nes jei ištikrųjų taip būtų, tai meilė vieton kad simbolizuojama graži išdykusių kūdikiu su lanku ir auksinėmis strielėmis turėtų būti vaizduojama padžiūvusiu, pageltusiu žmogumi, su daugybe raukšlių ant kaktos, juodu drabužiu apsiautausiu... Ir vieton auksinių strielių rankoje laikytų ginklą, ar nuodų butelį...

Ir jei mes pamatytumėm taip atvaizduotą meilę, ne juokais išsigastumėm.

Tačiau sesės, taip nėra. Meilė yra linksma. Linksma kaip kristolinis kūdikio juokas. Linksma kaip auštantis pavasario rytas.

Tą linksmumo laimę suteikia mylimo asmens buvimas. Gal-

mybė žiūrėti į vienas kito akis, išskaityti jose švelnius jausmus, paguoda... Ir jei kartais jūsų akys pasrūva ašaromis, nielojo asmens drebančios lūpos išdžiovina drėgnus skruostus, duodamos pajusti begalinę laimę.

Tad mylėkim linksmai, be jokio liūdesio šešelio!

Nes kas būtų iš šios ašarų pakalnės jei meilė nepasaldintų mūsų žemės vargus?

C. F.

MOTERS ŠIRDIS

Moters širdis yra meilės beguonė. Ji moka iškilti iki didžiausio aukščio, kad galėtų pri-lygti ir džiaugtis mylimu asmu-niu; pasilenkus susilyginti su

Olė Makelytė

ŠYPSOKIS SAULUTE

Šypsokis saulute, šypsokis dažniau, Gal žemė iš miego atbus: Ir šildyk krūtinę tu josios labiau, Kaip gera, kaip miela čia bus!

Kai baltos alyvos ties langu žydės — Išeisiu jas skinti linksma, Ir kai vyturėlis laukuose pragys Klajosi su džiaugsmu viena.

Baltom chrizantemom aš galvą išpuosiu, Vosilkom melsvom svajas iškašysiu Ir vakarą tylų kai gijos vien ošia — Kiek džiaugsmo širdyje žiedams pasakysiu.

Šypsokis saulute, šypsokis labiau, Pavasaris eina, pavasaris čia! Dar mėgančią žemę bučiuok dažniau, O žiemai pamoki išeiti slapčia.

Zarasai, Lietuva.

APIE MŪS SILPNUMĄ

(Laisvas sekimas)

Visuomet man atrodydavo netikslumu vadinti moteris „silpnąja“ lytimi. Fiziniai žiūrint moteris nėra taip stipra kaip vyras. Jos muskulai yra minkštesni ir mažiau už vyro dirba. Tai reikia pripažinti. Tačiau moraliai, dvasiškai, moteris stipriau stovi ir yra labiau kentėjimas atspari kaip vyras. Ir menkiausias stebėtojai yra aišku, kad moteris daugiau „laikosi“ kaip vyras, ir kad moterų savižudystės yra žymiai mažesnės.

Tas išaiškina, kad moteris neina karan (jos pareiga ne „būti“ kareiviumi, bet „duoti“ kareivių) ir kad ji yra mažiau sensuališka ir aistringa už vyrą. Ir šiais taip immoralistais — ar anormalistais — laikais moteris atsisako sekti vyrų oblogu įpročių pėdomis. Iš šimto girtuoklių pažymimo tik penkiuos alkoholiškas. Vis tankiau matome vyrą, kuris apart gėrimo daugiau nieko nežino. Gi tuo tarpu yra išimtis kad moteris gertų ligi visiškai apsvaigimo. Iš šimto rūkytojų yra aštuonios ar devynios rūkytojos. Iš šimto kriminalų nedaugiau kaip dešimtys, — dvysika yra moterys. Taip pat ir savižudystėse. Nueva York mieste, vienoje Naujų Metų dienoje, nusižudė dvidešimt trys asmenys iš kurių devyniolika yra stiprios lyties atstovai.

Ir kodel taip yra? Kodel vyras greičiau įpuola į nusivylimą kaip moteris? Kodel kuomet ji nepasiduoda ir ginasi, jis apleidžia kovą ir pasidaro savo valia galą, tuo būdu pripažindamas savo nenikumą?

Atsakymas aiškus. Moteris yra labiau atsidavusi savo likimui, labiau moka kentėti už vyrą.

Šis greit pavargsta kontėti. Nekantrus, pilnas ambicijos daug daugiau iš gyvenimo reikalauja, kaip šis kad jam gali duoti.

Kuomet jos susigveną su jų svajonių sugrovimu ir skausmu net ligi heroiško pasiaukojimo, jie greičiau suklumpa. Patsai moters esenciališkas akas motinystė — yra skausmingas. Iš jo galima spiešti apie jos kentėjimo ribas.

Tėvas yra sėjęs kuris praeina. Motina — tai medis, jis atsparus ir perkenčia didžiausias audras.

Tad kodel mus vadina „silpnąja lytimi“?

Naudingi Patarimai

Nuluptos kriaušės, — jei tuoj nevertojamos — kad išsilaikytų neparusios, dedamos į kiek actu parūštintą vandenį.

Musės, bijo svogūno, todėl norint apsaugoti šviežią mėsą nuo musių palietimo, užmetame ant jos kelis perpiautus svogūnus.

Norint iš daržovių kirmėles išvyti, pavidinti jas prieš tolimesnį jų naudojimą, kelias minutes sūriam vandenyje.

KAIP PATIKRINTI ŠIRDĮ

Juo sveikesnė širdis, juo greičiau ji varo kraują per plaučius,

— Kur taip skubi, Jonai?

— Ach, tu broli, dar nežinojai, kad sausio mėn. 29 dieną, sekmadienį.

STASYS POVILONIS
RUOSIA

Nepaprastai Idomų PIKNIKĄ

KILMEJ, RECREO „EL ANGLO“, LOTE 6.
GEGUŽINEI PARINKTOJ VIETOJ DIDELI PATOGUMAI:

Atkštė didelė ir graži. — Šokiams puiki pievelė. — Švarūs ir patogūs kambariai persirengimui. — Lietus maudytis. Daugybė stalų — Pigūs ir gausūs bufetas — Ir nepaprastai LINKSMI MUZIKONTAI

Apart linksmų šokių, bus įvairūs žaidimai ir pramogos. ĮEJIMAS VISIEMS TIK PO 50 CENTAVŲ

Piknikas prasidės 7 val. ryto. — Baigsis vėlai vakarą. — Pastaba: geriausiai privažiuoti su traukiniu arba tranviju 22 num. ir prašyti „combinación balneario“; važiuoti ligi kol tramvijas sukasi grįžti į Kilmės stotį, ir eiti vieną kvadrą tolyn; taip pat važiuoja omnibusai ir kolektyvai iš visų miesto ir priemiesčių kampų.

TIK NEPAMIRŠK

Sausio 29 dieną, sekmadienį, Kilmėje, „El Anglo“ aikštėje ir sidarbo upės pakrantėje.

kur jis atsigaišina deguonių, labai reikalingu daiktu mūsų organizmui. Ta proga galima pastebėti, jog reikia labai rūpintis, kad mums netrūktų švaraus oro, ypač naktį.

Širdies stiprumą ir sveikumą galima apytikriai patikrinti šiuo būdu. Gerai išvėdintame kambarį įtraukiame pilnus plaučius oro, stipriai suspaudžiame lūpas, smiliu ir nykščiu suspaudžiame nosį ir žiūrime į laikrodį, kaip ilgai galėsime išbūti nekvepavę. Sveikos širdies ir visai sveiki žmonės gali išbūti nekvepavę 50—60 sekundžių, o turį širdies ligą teišlaiko neilgiau 15 sek. Jei šis reiškinys, išbandžius, pasirodys, tai aiškiai reikštų kad širdis yra netvarkoje. Nedelsiant reikia kreiptis pas gydytoją.

GERAS VARDAS

Kiek kartų nepagalvojus pasakome tokių žodžių, kurie daug blogo gali padaryti. Neretai nematyjamas padaro tokią žalą, kurios nebegalima atitaisyti, nors ir kaž kaip to norėtum.

Mes turime saugoti savo gerą vardą neniekindami kitų. Niekuomet nereikia užmiršti Shakespeare žodžių:

„Kaip vyrai taip ir moteriai geras vardas yra didžiausias sielos turtas. Tas kuris vagia pinigų atima pereinančią dalyką, kaž ką, kas yra kas tai ir kartu niekas, nes šendien mums pri-gerą vardą, atima iš mūsų tai, kuojis pats nepasinaudoja, o tačiau mus labai neturtingais palieka.“

Moterys žaidžiančios su meile prilgsta vaikams, kurie žaidžia su peiliu: visuomet susižeidžia.

Saint-Prosper.

Grozis yra pirmoji dovana kurią mums gamta suteikia ir pirmoji kurią mums atima.

Mere.

Nepasitikėk vyru, kuris apsimeta abejojęs tavo šeimos laime.

C. Sylva.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

BUENOS AIRES LIETUVIAI

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVIŲ MINEJIMAS

ALKF-ja sparčiai ruošia prie Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo, kuris įvyks vasario 12 d., sekmadienį.

11 val. 45 min. Santa Lucijos bažnyčioje bus atgiedotas „Te Deum“ ir atlaikytos lietuviams pamaldos. Giedos šv. Cecilijos choras.

Po pietų, 3 val. buv. Liet. Namų salėje, Av. Montes de Oca 320 įvyks pilietinis aktas. Programa susidės iš paskaitos, šv. Cecilijos choro dainų, čiagimių Meno Būrelio jaunųjų narių klasikos bei tautiško šokių ir deklamacijų.

Toliau eis šokiai, „Kanklių“ orkestrui griežiant.

Įėjimas — laisva auka.

Tad neužmiršk: žavios dainos ir puikus jų atlikimas, jaunųjų tautos deklamacijos ir smagūs šokiai prie gero orkestro — visa tai ALKF-jos ruošiamame popietyje, vasario 12 d., Liet. Namų salėje, Av. Montes de Oca 320.

SUZEISTA S. SAVICKAITĖ

Šio mėnesio 8 dieną, Kordobos provincijoje įvyko traukinio katastrofa, apie kurią buvo pereinama SVYTURIO numerį rašyta.

Šiuo traukiniu taip pat važiojo buvusi šv. Cecilijos choro dainininkė panelė Stasė Savickaitė.

IVAIRENYBĖS

HIPNOTIZUOTOJAS NEBEGALEJO PAŽADINTI UŽHIPNOTIZUOTOJO

Iš Londono pranešama apie vieną nuotykių, kuris įvyko su vie no faktyru hipnotizuotoju. Tai atsitiko kažkokiam Irvingtono Anglijos miestelyje. Fakiras to miestelio teatre demonstravo kaip kuriuos savo sugebėjimus. Vienam žiūrovui jis pareiškė, kad jis yra šiaurės tyrinėtojas ir kad iš tikro jis būtų atsidūręs šiaurės — Dabar yra 400 šaltio — pareiškė jam fakiras. Ir iš tikro žiūrovas buvo fakiro valios paveiktas ir pradėjo vaidinti taip, lyg iš tikro jis būtų atsikūręs šiaurės sąsalyje.

Tačiau to dar neužteko, nes fakiras jam pasakė, kad jis turi saugotis nepražūti tarpdėse. Ta da žiūrovas pradėjo daryti tokius

Pereita savaitę ponis Savickie nė išvažiavo Kordobon, pas sužeistą dukterį.

ATSAKYSIU KIEKVIENAM

Senai kaip skaitau SVYTURĮ todėl norėčiau arčiau susipažinti su jo bendradarbiais ir skaitytojais. Ypatingai norėčiau iš arčiau pažinti „Piktąją Dilgę“ nes manau kad tikrumoje „Piktoji Dilgė“ nėra jau taip pikta.

Norinčiuosius susirašinėti prašau rašyti šiuo adresu; K. Staknys Stakiai, Lituanija.

SV. CECILIJOS CHORO REPETICIJOS

Ši ketvirtadienį, 8 val. vakaro, ir sekmadienį 2 val. po pietų įvyksta šv. Cecilijos choro bendros repetitijos, pas p. Povilonį, B-do de Irigoyen 1692.

Visi dainininkai kviečiami dalyvauti.

V. Rymavičius.
Choro vedėjas.

ISITIKINO...

Prancūzijoje viename mieste išdaigininkas, rodydamas smalsuoliams kaukuolę, paaiškino, kad ši esanti Oliverio Kromvelio. Arčiausiai stovėjusi pasipriešino:

— Negali būti, juk Oliverio Kromvelio buvo labai didelė galva, o čia kaukuolė visai maža. Mian pradėjo juoktis o išdaigininkas ramiausiai tarė:

— Tai dar buvo mažas.

gabentas į ligoninę, kur tik gydytojai jį tepažadino. Ir tai pasisekė ne iš karto, bet tik po dviejų valandų.

„TRYLIKA“ AMERIKOJE

Visame pasaulyje vedama propaganda įvesti naujos sistemos kalendorių, kuriame metai turėtų 13 mėnesių, o mėnuo po 28 d. Šiam reformuotam kalendoriui labai didelis pasipriešinimas jaučiamas Amerikos Jungtinėse Valstybėse. Niekas to priešinio si pradžios: Amerikoje nemėgiamas skaičius „13“. 13 čia visai dingęs iš gyvenimo. Viešbučiuose trylikto numerio niekaip nerasi, jo dangoraižiuose nėra trylikto aukšto, nes po dvylikto aukšto žymimas iš karto keturioliktasis. Pas mus ne vienoje iratuvėje matomas parašas, pranešas, kad į kredita prekės neduodamos, o Amerikos krautuose galime rasti parašą: „Į kredita galima pirkti tryliktame aukšte“.

— reiškia tą patį... I traukinio ar keltuvo vagoną, kuris pažymėtas eiliniu 13 numeriu, Amerikos Jungtinėse Valstybėse vargu ar susirasti, nors vienas kelevis. Tai tikras pietaringumo rekordas!

NUTEISE LANKYTI ZOOLOGIJOS SODĄ

Iš New Yorko pranešama, kad kalnų traukinio mašinistas Websteris Moody esąs nuteistas du kartus per savaitę kartu su žmona nueiti į zoologijos sodą. Toks teismo sprendimas paskelbtas dėl to, kad jiedu turėtų progos pamokyti iš liūtų, tigrių ir kitų žvėrių šeimų gyvenimo. Žvėrys jiems

— turėtų būti neturi būti vaidų.

Ponia Moody buvo apskundusi savo vyrą už tai, kad jis, būdamas pavargęs, su ja ne vieno žodžio nekalbąs, o kai grįžtas girtas, kalbąs be pertraukos visą naktį ir jai neleidžias miegoti. Girtas grįžtas labai dažnai, todėl ji ir nebegalinti ilgiau kęsti. Teisėjas tačiau atsisveikdamas į vieno ir antro motyvus, jiems dar neleidė išsiskirti, bet tik įsakė lankytis du kartus per savaitę zoologijos sodą ir ten mokytis gyventi.

UZHORODE NOROJO STATYTI ALGIRDO SŪNUI PAMINKLĄ

Karpatų Ukrainos mieste Užhorode, kuris dabar atiteko Vengrijai, buvo susidaręs komitetas pastatyti paminklą Algirdo sūniui Karijotaičiui, tą sritį valdžiusiam. Nuo paminklo statymo atsisakyta, kai iš Maskvos buvo pagautas, kad neapsimoka lietuviui statyti paminklą. Viena Už-

horodo aikštinių vadinosi Karijotaičio vardu; nežinia, ar vengrai dabar tą vardą paliks.

— Ar galima patikėti, kad raita kariuomenė gali paimti į nelaisvę jūroje esantį karo laivą? Tačiau buvo ir toks atsitikimas. 1794 - 95 metais prancūzai kariavo su olandais. Prancūzų generolas Pišegriūjis su savo kariuomene įsiveržė į Olandiją ir paėmė Utrechto ir Amsterdamo miestus. Tuo metu žiema buvo labai šalta ir jūros pakraščiai užšalo. Žiudersejės įlankoje stovėję olandų karo laivai nespėjo laiku išplaukti į atvirą jūrą ir įstrigo leduose. Prancūzų raitelių divizija ledu pasiekė olandų karo laivus ir po trumpų kautynių privertė olandus pasiduoti. Visų laivų igulos buvo paimtos į nelaisvę. Tai vienintelis karo istorijoje atsitikimas, kad sausumos kariuomenė nugalėjo ir paėmė nelaisvėn karo laivyną.

— Viename žmogaus kraujo lašelyje, vieno kūbinio milimetro didumo, yra 5 milijonai raudonųjų kraujo rutuliukų. 40 kilogramų sveriančio žmogaus kūne yra apie 3 litrus kraujo arba apie 3 milijonus kūbinių milimetrų. Vadinas tokio žmogaus kūne yra 15 bilijonų kraujo rutuliukų. Tai yra milžiniškas skaičius. Jeigu tuos rutuliukus sudėti į eilę vienas prie kito, tai pasidarytų 105.000 kilometrų ilguo siūlas, kuriuo galima būtų apjuosti žemės rutulį 2,6 karto. O sudėjus į eilę visus kraujo rutuliukus suaugusio, a-

pie 75 kilogramus sveriančio žmogaus kūne, galima būtų apjuosti žemės rutulį net tris kartus.

Visų Teismų Reikalus, kaip tai: Suželdimus darbe, civilinius, kriminalinius ir komercinius dalykus pasekmingai atlieka

ESTUDIO JURIDICO

Dr. LUIS E. CORDEIRO
ir Dr. OSCAR A. GARZON
su lietuvių skyriaus prižiūrėtoju F. DAMBRAVU.

Pagelbi Arg. pilietybės išgavime, daro ir išrūpina dokumentus ir t. t.

Priima nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16 iki 19 val.

TUCUMAN 1475 aukš. II. - B.

JUOKAI

GERAS VAISIŠAS

Plaukius klausia kaimyną: — Kodėl šiandien tu toks surūgęs?

— Pašėliskai dantį skauda. — Na, tai nesunku išgydyti. Vakar ir man skaudėjo dantį, bet žmona pabučiavo ir tuojau perstojo skaudėti.

— O ar dabar ji namie?

NEREIKALINGAS RŪPINIMASIS

Garsus advokatas vieną savo klientą išvadavo iš labai keblios istorijos.

— Tiesiog aš nežinau, kaip tamstai atsidėkoti!

— Mano brangusi, ramiai atsako jam advokatas. — Nuo tų laikų, kai finikičiai išrado pinigų, šis klausimas visai lengvai sprendžiamas.

NEPAPRASTA KANTRYBĖ

Per vieną labai gausiai lankyta paskaitą kažkas ponui Plikiui atsistojo ant kojos. Kai atėjo pertrauka, Plikis tarė savo kaimynui:

— Malonūs pone, išleiskite mane truputį, aš tik noriu išgerti stiklą alaus. Kai grįšiu, tamsta vėl galesi atsistoti savo vietoje.

UZ PRENUMERUOK LIETUVOJE GYVENANTIEMS ARTIMIEMS SVYTURĮ.

LIETUVOS PASIUNTINIBES IR KONSULARINIO SKYRIAUS

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 14 iki 16 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.

adresas:

CERRITO 1493
TELEFONAS 44 - 5243

Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos įstatymu nustatytais dienomis ir Argentinos respublikos svarbiomis šventėmis.

LIETUVOS KONSULATO MONTEVIDEO

adresas:

20 de Septiembre 1415
Telefonas 41 - 0350

LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes

Compañia Marítima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

L. N. ALEM 491

U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Laivokartės į Lietuvą 3 kl. \$ 325

Atsiviektimui iš Lietuvos \$ 325

Dideli patogumai 3-je klasėse. Susisiekiama traukiniais su visais Europos miestais.

IŠ BERISSO

FOTO BERMAN

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, FCS.

Daro specialias fotografijas skerdyklų karnetas

A KUŠERĖ

A. BENĖS BILEK

Daug jau pasidarbavusi lietuvių Kolonijoje c. LIMA 1217

U. T. 23 - B. O. - 3389

Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

APTARNAUJAMAS GYDYTOJAIŠ SPECIALISTAIŠ

- 1) Moderniški Dispensarai Antiveneriški — Blenoragija
- 2) Greitas ir visiškasis išgydymas naujuoju būdu.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odos ligos: Egzema, plėtimai, plaukai.
- 5) Hemoroidas: Pašalinami be skausmo, be operacijos.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonzilitas.
- 8) Širdies plakimas, Elektrinis gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys, Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinė.
- 13) Venerinių ligų skubus, bekausmis gydymas.

MŪSŲ ŽINOMOJI KLINIKA, GYVUODAMA 15 METU

GARANTUOJAMA GREITA IR VISIŠKĀ IŠGYDYMA.

PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I

nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.

PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEI

Ekonomiški abonementai ratomis. Supranta lietuviškai.

LRIVADAVIA-3070 PLAZA ONCE